

УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ЦЕНТР ОХОРОНИ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ ПАМ'ЯТОК АРХЕОЛОГІЇ УПРАВЛІНЯ
КУЛЬТУРИ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ
ПОЛТАВСЬКИЙ КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ

**ЗВІД
ПАМ'ЯТОК ІСТОРІЇ
ТА КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ:
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ**

Лохвицький район

Полтава
ТОВ «АСМІ»
2012

УДК: 904(457.53)
ББК: 63.3(4Укр-4Пол)-7
3-43

*Друкується за рішенням Вченої ради Полтавського краєзнавчого музею.
Протокол № 8 від 29 серпня 2012 р.*

Головна редакційна колегія:

Волошин Ю.В., доктор історичних наук, Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г. Короленка;
Киридон А.М., доктор історичних наук, Київський міжнародний університет;
Кривошея В.В., доктор історичних наук, заступник директора Українського інституту національної пам'яті;
Мокляк В.О., заступник директора з наукової роботи Полтавського краєзнавчого музею, заслужений працівник культури України;
Моргунов Ю.Ю., доктор історичних наук, Інститут археології Російської Академії Наук;
Пархоменко В.О., заступник – керівник апарату Полтавської облдержадміністрації;
Супрун Т.Ю., учений секретар Полтавського краєзнавчого музею, заслужений працівник культури України;
Супруненко О.Б., кандидат історичних наук, заслужений працівник культури України;
Титаренко В.П., доктор історичних наук, Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г. Короленка;
Титова О.М., кандидат історичних наук, директор Центру пам'яткознавства НАН України і УТОПІК;
Фасій Г.І., начальник управління культури Полтавської облдержадміністрації;
Фесик К.Б., директор Полтавського краєзнавчого музею, заслужений працівник культури України;
Якименко М.А., доктор історичних наук, професор, Полтавська державна аграрна академія.

Упорядкування, підготовка до друку В. О. Мокляка

*При передруку, чи іншому використанні матеріалів, посилання на джерело обов'язкове.
Відповідальність за достовірність наведених фактів,
правильність цитування несуть автори статей.*

Автори статей: В.А. Андрієць, А.С. Ароян, В.В. Бережна, С.І. Бочарова, О.О. Вільмовська, В.А. Войналович, І.М. Гавриленко, В.В. Касьян, О.В. Коваленко, О.С. Лимар, Л.М. Лугова, Р.С. Луговий, І.С. Мельникова, В.О. Мокляк, Ю.Ю. Моргунов, А.М. Наговіцина, М.І. Назаренко, Г.М. Некрасова, В.А. Павленко, О.В. Пальчик, Ю.О. Пуголовко, Н.М. Сиволап, О.А. Скирда, О.В. Стригіна, О.Б. Супруненко, А.І. Тимошук, О.М. Ткаченко, Н.Я. Цехмістро, Н.Ф. Шаповал, Ю.О. Шилів, Н.Д. Янко.

Звід пам'яток історії та культури України: Полтавська область.
3-43 Лохвицький район [Текст] = Register of Monuments of History and Culture of Ukraine: Poltava Region. Lohvitsa district / Полт. краєзн. муз.; В.А. Андрієць, А.С. Ароян, В.В. Бережна та ін.; голов. ред. кол.: Ю.В. Волошин, А.М. Киридон, В.В. Кривошея та ін.; [упорядн., наук. ред. В.О. Мокляк]. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2012. – 440 с.

ISBN 978-966-182-223-7

Пропоноване увазі читача видання продовжує серію публікацій матеріалів до «Зводу пам'яток історії та культури України», що знаходяться на території Полтавської області. Даний випуск присвячений пам'яткам природи, археології, історії, архітектури та техніки, що розташовані на території Лохвицького району Полтавської області.

УДК: 904(457.53)
ББК: 63.3(4Укр-4Пол)-7

© Полтавський краєзнавчий музей, 2012.
© В.А. Андрієць, В.О. Мокляк, В.В. Шерстюк,
О.А. Скирда, ілюстрації, 2012
© ТОВ «АСМІ», оформлення, 2012

ISBN 978-966-182-223-7

– 1689 м². Курган 1 від 2 відділяє відстань в 160 м від центрів насипів.

Насип № 1 могильника більшою мірою розорюється, вершина, де збереглися рештки бетонної основи триангуляційного знаку, задернована. На поверхні відзначається велика кількість уламків будівельного сміття – решток геодезичного знаку.

Насип № 1 має висоту 1,30 м., діаметр 25 м. Поверхня більшою мірою розорюється, вершина, де збереглися рештки бетонної основи триангуляційного знаку, задернована. На поверхні велика кількість уламків будівельного сміття. Географічні координати центрів насипів (сучасних вершин, датум VGS 84): N – 50,12,34.859, O – 33,29,7.811. Площа 491 м².

Насип № 2 має висоту 1,40 м, діаметр 25 м. Розорюється, інтенсивні сліди викидів по всій вершині. Географічні координати центрів насипів (сучасних вершин, датум VGS 84): N – 50,12,36.198, O – 33,29,15.677. Площа 491 м².

Насип № 3 має висоту 1,60 м., діаметр 30 м. 2/3 розорюються, 1/3 під лісосмугою, значно пошкоджена і порита, заліснена. Географічні координати центрів насипів (сучасних вершин, датум VGS 84): N – 50,12,38.790, O – 33,29,17.603. Площа 707 м².

Археологічні розкопки не проводилися.

На генштабівській карті 1987 р. масштабу 1:100 000 см. курган № 1

могильника показаний як пункт триангуляції третього класу на насипу з відносною висотою 2 м, та абсолютним значенням висоти 156,8 м.

Курганний могильник I в околицях с. Вирішальне включений Постановою колегії Управління культури Полтавської обласної ради народних депутатів від 10 лютого 1992 р. до переліку нововиявлених об'єктів археології за порядковим номером № 1303, міститься у аналогічному Списку до листа УКіТ ПОДА № 01-20/901 від 12 лютого 2007 р. за порядковим номером № 1216. Включений Наказом управління культури Полтавської ОДА № 21 від 03 лютого 2009 р. до «Списку цінновиявлених об'єктів археології Полтавської області».

Джерела: Лубны. М-36-67. Масштаб 1:100 000. – Киев: Киевская военнотопографическая фабрика, 1987; Мельникова И.С. Отчет об археологических разведках 1988 г. в Лохвицком, Пирятинском и Чернухинском районах Полтавской области. – Полтава, 1988 // НА ІА НАНУ; НА ЦОДПА. – Ф.е. – Спр. 20 (звіт) - 20а (альбом). – Арк. 21. – Рис. 43: група I; Шерстюк В.В. Звіт про обстеження на території Полтавської області в 2007 – 2008 рр. Частина I: Лохвицький і Миргородський райони. – Полтава, 2009 // НА ІА НАНУ; НА ЦОДПА. – Ф.е. – Спр. 544. – Арк. 7 – 8. – Рис. 4:1; 5-8.

В.В. Шерстюк, О.М. Ткаченко

148. Курганний могильник II (археол.)

Розташований за 1,68 – 1,72 км на схід-північний схід від північно-східної околиці с. Вирішальне (цвинтаря), та за 0,42 – 0,55 км майже чітко на північ від північно-східної околиці с. Петрівка Миргородського району, на плато корінного берега вододілу рр. Сула та Озниця (права притока р. Хорол, басейн Псла).

Могильник відкритий І.С. Мельниковою та О.М. Ткаченком під час розвідок по виконанню програми «Зводу пам'яток історії та культури» на території Лохвицького району в 1988 р.: розвідками було відзначено три кургани (№№ 1 – 3). Обстежувався В.В. Шерстюком у 2008 р., під час розвідок у руслі археологічної експертизи земель сільської ради, що передбачалися до передачі в приватну власність (організації земельних часток-паїв). У результаті останніх робіт до відомих трьох насипів у складі комплексу (№№ 1 – 3) було додано ще два кургани (№ 4 – 5).

Нині у складі комплексу нараховується 5 насипів. Їх розміри: висоти – 0,30 – 1,00 м, діаметри – 10 – 20/30. Усі розорюються. Загальна площа земель під об'єктом – 1689 м².

Скоріше за все, окремо виділені кургани №№ 1 та 2, що зрослися, є рештками сильно розораного майдану. Про це свідчать яскраві глинисті випалені сліди на обох поверхнях (більш інтенсивніше на першому), їхня зрослість та невелика заглибина між ними.

Кургани №№ 4 – 5 ледь помітні, зафіксовані за плямами викидів.

Курган № 1 має висоту 1,0 м., діаметр 20 х 30 м. Розорюється, витягнутої форми, північно-східним краєм зрісся з полою кургану 3, з яким, певно, складає один комплекс решток розораного майдану. Колір поверхні ґрунту інтенсивно жовто-сірий від перепаленої глини та викидів. Географічні координати центрів насипів (сучасних вершин, датум VGS 84) N – 50,12,18.403, O – 33,29,38.555. Площа 600 м².

Курган № 2 має висоту 0,7 м., діаметр 20 м. Розорюється, інтенсивні сліди викидів. Географічні координати

центрів насипів (сучасних вершин, датум VGS 84) N – 50,12,19.703, O – 33,29,37.597. Площа 314 м².

Курган №3 має висоту 0,6 м., діаметр 20 м. Розорюється, південно-західна пола зрослася з насипом 1, можливо, майдан разом із курганом 1. Колір поверхні ґрунту інтенсивно жовто-сірий від перепаленої глини та викидів. Географічні координати центрів насипів (сучасних вершин, датум VGS 84) N – 50,12,18.281, O – 33,29,40.801. Площа 314 м².

Курган № 4 має висоту 0,40 м., діаметр 13 м. Сильно розораний, відрізняється за плямою викиду. Географічні координати центрів насипів (сучасних вершин, датум VGS 84) N – 50,12,22.259, O – 33,29,35.927. Площа 133 м².

Курган № 5 має висоту 0,30 м., діаметр 10 м. Сильно розораний, відрізняється за плямою викиду. Географічні координати центрів насипів (сучасних вершин, датум VGS 84) N – 50,12,22.129, O – 33,29,38.490. Площа 79 м².

На генштабівській карті 1987 р. масштабу 1:100 000 см. курган № 1 (і № 3-?) могильника показаний як насип археологічного характеру відносно висотою 2 м.

Археологічні розкопки не проводилися.

Курганний могильник II в околицях с. Вирішальне включений Постановою колегії Управління культури Полтавської обласної ради народних депутатів від 10 лютого 1992 р. до переліку

нововиявлених об'єктів археології за порядковим номером № 1314, міститься у аналогічному Списку до листа УЖІТ ПОДА № 01-20/901 від 12 лютого 2007 р. за порядковим номером № 1227. Включений Наказом управління культури Полтавської ОДА № 21 від 03 лютого 2009 р. до «Списку щойновиявлених об'єктів археології Полтавської області».

Джерела: Лубны. М-36-67. Масштаб 1:100 000. – Киев: Киевская военнотопографическая фабрика, 1987; Мельникова И.С. Отчет об археологических разведках 1988 г. в Лохвицком, Пирятинском и Чернухинском районах Полтавской области. – Полтава, 1988 // НА ІА НАНУ; НА ЦОДПА. – Ф.е. – Спр. 20 (звіт) - 20а (альбом). – Арк. 21. – Рис. 43: група II; Шерстюк В.В. Звіт про обстеження на території Полтавської області в 2007 - 2008 рр. Частина I. Лохвицький і Миргородський райони. – Полтава, 2009 // НА ІА НАНУ; НА ЦОДПА. – Ф.е. – Спр. 544. – Арк. 8 – 9. – Рис. 4:2; 9 – 10.

В.В. Шерстюк, О.М. Ткаченко

149. Курганний могильник III, майдани (археол.)

Розташований за 0,50 км на північ від північної околиці с. Вирішальне (кладовища), обабіч (на північний захід та північ) від дороги на с. Корсунівка, на польовому масиві, на плато корінного берега вододілу рр. Сула та Озниця (права притока р. Хорол, басейн Псла), у складі державних земель запасу.

Комплекс відкритий І.С. Мельниковою та О.М. Ткаченком під час розвідок по виконанню програми «Зводу пам'яток історії та культури» на території Лохвицького району в 1988 р.

Могильник складається з 5-ти курганів (насипи №№ 2 – 5, 7) та двох століподібних курганів-майданів (№№ 1, 6). Розміри курганів: висота 1,70 – 0,30 м, діаметри – 20 – 28 м. Майдани мають висоту 0,70 – 0,80 м, діаметри 17 – 30 м. Територія могильника розорюється.

Археологічні розкопки не проводилися.

Курганний могильник III в околицях с. Вирішальне – археологічний об'єкт, включений Постановою колегії Управління культури Полтавської обласної ради народних депутатів від 10 лютого 1992 р. до переліку нововиявлених об'єктів археології, а також до аналогічного Списку до листа УЖІТ ПОДА № 01-20/901 від 12 лютого 2007 р.

Джерело: Мельникова И.С. Отчет об археологических разведках 1988 г. в Лохвицком, Пирятинском и Чернухинском районах Полтавской области. – Полтава, 1988 // НА ІА НАНУ; НА ЦОДПА. – Ф.е. – Спр. 20 (звіт)-20а (альбом). – Арк. 21 – 22. – Рис. 43: Група III.

О.М. Ткаченко, В.В. Шерстюк

150. Курганний могильник IV (археол.)

Розташований за 0,50 км на північний схід від північно-західної околиці с. Вирішальне (район МТФ), за 0,70 км (на захід) від залізниці, на плато у верхів'ях безіменного струмка – лівої притоки р. Бодаква, басейну лівого берега р. Сули.

Комплекс відкритий І.С. Мельниковою та О.М. Ткаченком під час розвідок по виконанню програми «Зводу пам'яток історії та культури» на території Лохвицького району в 1988 р.

Могильник складається з семи насипів. Розміри: висота 1,30 – 0,50 м, діаметри – 15 – 20 м. Територія могильника розорюється.

Археологічні розкопки не проводилися.

На генштабівській карті 1987 р. масштабу 1:100 000 см. один із насипів могильника показаний як насип археологічного походження (курган) з відносним значенням висоти 2 м.

Курганний могильник IV в околицях с. Вирішальне – археологічний об'єкт, включений Постановою колегії Управ-

Наукове видання

Упорядник – **МОКЛЯК** Володимир Олександрович

**ЗВІД ПАМ'ЯТОК ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ:
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ**

Лохвицький район

Відповідальні за випуск: В.О. Мокляк, Т.Ю. Супрун, К.Б. Фесик.
Комп'ютерна верстка – Є.А. Кулинич.

Підписано до друку 29.11.2012 р.
Формат паперу 70×100/16.
Папір офсетний. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 35,8. Тираж 300 пр. Зам. № 6071.

Видавець і виготовлювач ТОВ «АСМІ».
36011, м. Полтава, вул. В. Міщенко, 2.
Тел./факс: (0532) 56-55-29.

Свідectво суб'єкта видавничої справи
серія ДК №3357 від 25.12.2008 р.